

Chunka tawa qanchisniyuq tawa chunka – iskay chunka suqta yupaypa pakasqa historianta

Ezequiel Qanchisniyuq Yupayniyuq

Jeff Pippenger

2026-08-12

Profecía nisqa siq'i, mayqintaq noqa riqsichkani “Josiaspa muyurinan” sutiyuq hina, qallarin ñawpaq Israelpa hatun sayasqanmanta, paykuna 1097 a.C. watapi Diosta reynin hina mana chaskispa qhispisqankumanta. Ñawpaq kimsa reykuna (Saúl, David, Salomón) sutichasqa kanku tawa chunka watata kamachisqankupi, 1097 a.C. watamanta 977 a.C. watakama. Salomonpa wañusqan qhepamanmi Jeroboampa ch'aqwaynin, chunka ura llaqtakunawan kуска, ñawpaq kimsa reykunapa siq'inta tukuchin, hinallataq qallarin reykunapa siq'inta iskaypi, hanaq suyu reynopipas uray suyu reynopipas.

Kimsa ñawpaq reykunaqa achka cheqaqkunaq unanchaqninmi kanku, ichaqa cheqaq kaypa muyuyninkunamanta huknin, paykunawan tinkisqa kaq, Judá suyupa qhipa kimsa reykunanmi—Joacim, Jeconías hinaspa Sedequías—paykunataq Ciro, Darío hinaspa Artajerjes-ta unanchaqkuna. Ciro, Darío hinaspa Artajerjes-taq kutin kimsa kamachikuyninkunata unanchaqkuna, 536 a. C. manta 457 a. C. kama chayasqakunata; chaykuna-taq kutin Apocalipsis chunka tawan-niyuqpi kaq kimsa angelkunata unanchaqkuna, sapa-sapankutaq 1798 watapi, 1844 watapa abril killapa 19 p'unchayninpi, hinaspa 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchayninpi chaymunku. Apocalipsis chunka tawan-niyuqpi kaq kimsa angelkuna chayamuy historiataqa pachak tawa chunka tawayuq waranka runakuna sellakusqa kasqan p'unchaykunapi sut'inta, letra letra hina, kutichisqa kachkan; chaymi reqsichin Saúl-ta rey hina llusisqa kasqanwan qallariq profecía siq'iq'a tukukuyninman chayan, iglesia triunfante kaqta utqaylla hamuq domingo kamachikuypi llusisqa kaptin. Chay siq'ipiqqa rey Josíaspa muyuyninpas kachkan, chaymi qhepaman chayan Jeroboampa Betel hinaspa Dan llaqtakunapi hatarikuyninman, 977 a. C. watapi.

Iskay chunka iskayniyuqnin.

Jeroboamqa iskay chunka iskayniyuqpa unanchaqninmi, payqa iskay chunka iskay watakunata kamachirqanmi; chayrayku paypa testiguntan iskay chunka iskaywan unanchasqa historiaman watarin, chayqa Dios kaywan runa kaypa huñunakuyninpa unanchaqninmi, Danielpa marah rikuyñinpi sut'ichasqa kashan iskay chunka iskay p'unchawpi, hinallataq iskay pachak iskay chunka yupaypi, mayqinchus iskay chunka iskayqa chunca hukniyuqman churana kashan.

Jeroboampa kamachikusqan p'unchaykunaqa iskay chunka iskay watam karqan; chaymantataq taytakunawan puñurqan, hinaspan churin Nadab paypa rantinpi kamachirqan. 1 Reyes 14:20.

“Jukllachasqa kasqanta,” Divinidadwan runa kaywan huñusqanta rikuchiq, Kristuyqa ruwasqanmi, mayqinchus qallarisqa octubre 22 p'unchawpi, ichaqa chunka killa (gregoriano) nisqapi; chunka kuti iskay chunka iskayqa iskay pachak iskay chunka kanku. Jeroboamqa iskay llulla altarta

sayarichirqa Bethelpipas Danpipas, chayrayku domingo yupaychaypa llulla kasqanmanta unanchan, iglesiapa (Bethel: “iglesia” niynin) estadowan (Dan: “juicio” niynin) huñusqawan kуска.

Chaymantataq Jeroboamqa Sichem llaqtata hatarichirqa Efraín urqupi, chaypitaq chaypi tiyaran; chaymantataq Iluqsispa Penuel llaqtatapas hatarichirqa. Hinaspa Jeroboamqa sonqonpi nirqa: Kunanqa kay qhapaq kayqa kutinqa Davidpa wasinmanmi. Sichus kay llaqta Jerusalénpi Señorpa wasinman sacrificiota ruraq llusinqaku chayqa, kay llaqtapa sonqonqa kutinqa señorninkuman, Judápa reynin Roboamman; hinaspa wañuchiwanaku, kutispataq Judápa reynin Roboamman rinaku. Chayrayku reyqa yuyaymanakuspa iskay qori becerrokunata ruwachirqa, paykunatataq nirqa: Ancha karunñam qankunapaq Jerusalénman wichariyqa; qhawariy, Israel, kaymi diosniykikuna, Egipto hallp’amanta horqosuqniykikuna. Hukninta Betelpi churaran, huknintataq Danpi churaran. Kay ruwaytaq huchaman tukurqa; llaqtataq hukninpa ñawpaqenman yupaychaq rin, Dan kama. Hinaspa altokunapa wasinta ruwarqa, sacerdotekunatataq runakunapa pisi yupasqa kaqninmanta churaran, mana Levípa churinkunamanta kaqkunata. Jeroboamtaq pusaj killapi, killapa chunka pichqa p’unchawninpi, Judápi kaq raymiman rikch’akuqta, huk raymita kamachirqa; altar patapitaq haywarqa. Chaynata rurarqa Betelpipas, ruwasqa becerrokunaman sacrificiota haywaspa; Betelpitaq ruwasqa altokunapa sacerdotekunata churaran. Chhaynaqa Betelpi ruwasqa altar patapi haywarqa pusaj killapa chunka pichqa p’unchawninpi, kikim sonqonmanta yuyarisqa killapi; hinaspa Israelpa churinkunapaq raymita kamachirqa; altar patapitaq haywarqa, inciensotapas rupachirqa. 1 Reyes 12:25–33.

Chunka chunka ayllunakuna norte llaqtapi kaq chunka tribukunapa qallariy historiankupi, huk hatun hatariy karqa, chayqa rikuchisqa karqa Israel llaqtapa Diosta reynin hina mana chaskisqanwan, hinallataq Aaronpa hatariyninwan chay quri becerro nisqawan. Aaronpa hatariyninqa ñawpaq Israel llaqtapa qallariy historiankupi karqa, Jeroboampa hatariynintaq norte llaqtapi kaq chunka tribukunapa qallariy historiankupi karqa. “Line upon line” nisqaman hina, Aaronqa, hatun saserdote hina, iglesiata rikuchin; Jeroboamtaq, rey hina, estadota rikuchin. Chay iskay qallariy hatariykunaqa huk linea kanku, chaypi yaykun Israel llaqtapa qallariy hatariyninpas, runa reyta munasqanpi.

490

Ezequiel qillqasqa libropi rikuchisqa santu historiapi kimsa pacha kan, sapa hukninpi tawa pachak iskay chunka watayumi, hukninqa reykunawanmi tupasqa karqa, hukninqa santuariowan, huknintaq ejercitowan. Chay kimsan pachakuna tupanku Aaronpa hatarikuyninwan (santuario), Saulpa hatarikuyninwan (ejército) hinaspa Jeroboampa hatarikuyninwan (rey). Profeta, sacerdote hinaspa rey nisqa kimsa símbolokunamanta, rey Saulmi profetachkasqanwan reqsichisqa, Aaronqa sacerdotem karqa, Jeroboamtaq reymi karqa.

Hina pasasqa karqa, ñawpaqmantapacha payta reqsiqkuna rikurqanku, qhawariy, profetakunawan kуска willakuyta rimashaqta, chaymi runakuna huknin hukninta nirqanku: “¿Imataq kayqa, Kiswa churinman hamusqa? ¿Saúlpa profetakunawan kuskachu kashan?” Hinaspa chay llaqtallamanta huk runa kutichispa nirqa: “¿Pitaq paykunapa taytanri?”

Chayraykum rimay tukurqan: “¿Saúlpa profetakunawan kuskachu kashan?” 1 Samuel 10:11, 12.

Atipaq iglesiaqa huk kimsa chunka watayuq profetapi, huk kimsa chunka watayuq sacerdotepi, hinallataq huk kimsa chunka watayuq reyipi sayarqon, paykuna Ezequielwan rikuchisqa kaspas, paymi kimsa chunka wataqpi qallarisqa, Joséwan, paymi kimsa chunka wataqpi servicionta qallarisqa, hinallataq rey Davidwan, paymi kimsa chunka watayuq kaspas reynayta qallarisqa. Atipaq iglesiaqa Ezequiel qillqapa qhipa pusqaq kapitukunapi kay pachata hunt'achiq templopi rikuchisqa, hinallataq atipaq iglesiaqa Filadelfia nirqanmi, qanchis iglesiakunamanta pusaq kaq iglesiaraqmi.

Josías sut'iyuq profetiku siq'i, 977 a.C.-pi qallarisqa, utqay hamuq domingo kamachiykama tukukun. Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa ch'uyanchasqa kayninpas, sellasqa kayninpas, 31 diciembre 2023 p'unchawpi qallarisqa, Michael uraykamuspa Apocalipsis chunka hukniyuq ishkay testigokunata kawsarichiqtinmi qallarisqa. 2023 watam chayamun septiembre 11, 2001 qhepaman ishkay chunka iskay watata, hinallataq 1798 watapi Alien and Sedition Acts nisqakuna chayamun 1776 watapi Declaration of Independence qhepaman ishkay chunka iskay watata. Jeroboampa ishkay chunka iskay wata reynonqa 977 a.C.-pim qallarisqa, chaypi Josíaspa profecían nisqan willasqa karqa. Chay pachapin 1 Reyes capítulo 13 nisqapi mana kasukuq profetaqa, Jeroboampa apostasianta uyapuraq, imaynan Moisésqa Aarónpa apostasianta uyapurarqa, hinallataq Samuelqa reyta munaq tantasqa runakunata uyapurarqa. Chay sayaykuna, qallariyninpi apostasiakunapa contranpi, mana kasukuq profetapa, Moisésqa, Samuelqa willakuyninwan rikuchisqa, kinsa kaq angelpa sinchi qapariyninta domingo kamachiypi rikuchinku. Chayqa estandartewan willasqa amonestación willakuymi, Jeroboampa historiampi Josíaspa willakusqan hina rikuchisqa, huk “señal”wan kuska.

Hinaspataq, huk Diospa runan Judámanta hamurqa Señorpa siminwan Betelman; Jeroboamqa altarpa qayllanpi sayasharqa inciensota rupachinanpaq. Chaymi payqa altarpa contranpi qaparirqa Señorpa siminpi, nispas: “¡Altar, altar! Kayhinatan Señor nin: Hinaspataq, Davidpa wasinman huk wawa nacerqonqa, Josías sutiyuq; paymi qampaq haywarinqa alto llaqtakunapa sacerdotenkunata, qam hawapi inciensota rupachiqkunata, runakunapa tullunkunataq qam hawapi rupachisqa kanqa”, nispas. Chay p'unchayllapitaq huk señalta qorqa, nispas: “Kaymi señal, Señorpa rimarisqan: Hinaspataq altarpa llikisqa kanqa, hawanpi kaq uchpankunataq ichhuykusqa kanqa”, nispas. Hina kaptinmi rey Jeroboam, Betelpi altarpa contranpi qaparirqa Diospa runanpa nisqanta uyarispa, altarpa hawanmanta makinta haywarirqa, nispas: “¡Hap'iychik payta!” Nispas. Chaymi paypa maki, paypa contranpi haywarisqan, ch'akirqa, mana kutichiyta atispa payman.

Altarpas llikinasmi karqan, uchpankunapas altar manta ichhukuqta llusqirqa, Señorpa siminwan Diospa runan qosqan señal manta hina. Hinaptinmi rey kutichispa nirqa Diospa runaman: Kunanqa Señor Diosniykupa uyanta mañakuy, hinaspa noqapaq mañakullaway, makin kutimunapaq hukmanta. Hinaqtin Diospa runan Señor-ta ruwakuspa mañakurqa, chaymanta reypa makin hukmanta kutirirqa payman, ñawpaq kasqa hinaña tukurqa. Hinaspa rey nirqa Diospa runaman: Wasiyta riway, samariykuy, hinaspa huk kutiypas qosqayki. Ichaqa Diospa runan nirqa reyman: Wasiykupa kuskan-ta qowaqtiykipas manan

qanwan kуска yaykuymanchu, nitaq kay cheqapi tantata mikhusaqchu, nitaq unuta upyasaqchu. Señorpa siminwan hina kamachisqa karqani, nispa: Ama tantata mikhuychu, ama unuta upyaychu, amataq hamusqayki ñanllataraq kutimuychu. Chayraykun huk ñanninta rispa purirqan, manataq Betelman hamusqan ñannintaqa kutirqanchu. 1 Reyes 13:1–10.

Profetapa mana mikhunankupaq ama ninqa Jeroboamwan, paypa “wasiyki kuskan” nisqa qusqanrayku, Herodespa Saloméman “reynoniy kuskan” qosqanmanta tupachkan.

Hinaptin p’unchaw chayamuptinmi, Herodes compadiosninkunapaq, soldado kurakakunapaq, hinallataq Galileapi aswan reqsisqa runakunapaqpas, paqarisqan p’unchawninrayku hatun mikhuyninta rurachkarqan. Chaymanta, chay Herodiaspa ususin yaykumuspan tusurqan, Herodesta hinallataq paywan kуска tiyaykachkaqkunatapas kusichispa; chaymi rey sipasta nirqan: “Mañakuy imatapas munasqaykita, qosqaykin.” Hinaspan jurarqan: “Imatapas mañawanki chayta qosqayki, kamachikuyniypa kuskan kama.” Payqa llusqispa mamanta tapurqan: “¿Imatataq mañakusaq?” Paytaq nirqan: “Bautizaj Juanpa umanta.” Marcos 6:21–24.

Herodespa suqta partido qhapaq suyuntam qoway nisqanqa paypa p’unchayninpi kasqa. Herodesqa Romapa unanchayninmi, hinaspa Apocalipsis chunka qanchispi chunka reykunakqa Danielpa qanchis kaq kapitulumanta Romapa chunka kutin rakisqa kasqanwanmi rikuchisqa kanku, iskay kaq kapitulumanta chunka sillu rurukunawan kуска. Paypa p’unchayninqa señalisqan kashan suqta kaq qhapaq suyu qanchis kaq qhapaq suyuwan rantisqa kaptin, domingo kamachiypi, chayrayku kay yuyaypi Naciones Unidaspa p’unchayninmi, Bibliapa profecianpi qanchis kaq qhapaq suyu hina. Mana unaymanta hamuq domingo kamachiypi, chunka reykuna, Jeroboampa chunka norte llaqtankuna rikuchisqankunawan sut’ichasqa, Apocalipsis “chunka qanchis” nisqapi huk hora qhawariyninpaq animalman qhapaq suyunkuta qoyta munanku.

Diosqa sonqonkuman churaran munayninta hunt’achinankupaq, huk yuyayllapi kachunankupaq, hinallataq qhapaq suyunkuta uywaman qunankupaq, Diospa siminkuna hunt’akunankama. Apocalipsis 17:17.

Manaraqmi Ezequielpa tawa kaq qillqapi willakuyninta hap’ipakuyma chaymanta, reqsisunmi chunka kimsa kuti Ezequiel sut’inchamanta p’unchawta chiqanmanta sut’inchasqanta. Chay chunka kimsa ñanrikuchiqlunaqa llapallanmanta rakikunku kay pachawan Diospa llaqtanpa chawpinpi. Kay pacha, Egipto nisqawan rikuchisqa, suqta kuti chiqan p’unchawman churakun; Tiro suq kutita rimarisqa kachkan; huk suqta kutitaqa Jerusalénmi yuyaychakusqa kaq. Kay libro gallarin 592 BC watapi, chayqa chunka qanchisniyuq Jubileo muyuypa kinsa chunka wata kasqanwan; Ezequielpa tawa chunka kaq qillqap hukaq versiculonmi 22 octubre 573 BC nisqanta sut’incham, muyuypa tukukuynin kasqanta. Jubileo muyuyqa pachaq tawa chunka tawayoq waranqa runakunapa sellasqa kay pachatam rikuchin, 9/11-manta aswan qayllam hamuq Domingo kamachikuykama; chaymantaqa, chay kikin historiapa huk fractalninpi rikuchisqa kachkan, 31 diciembre 2023-manta aswan qayllam hamuq Domingo kamachikuykama. Iskay pachakunaqa tupachisqa karqan 11 agosto 1840-manta 22 octubre 1844-kama.

1840 watapi agosto killapi 11 p’unchawpiqa, mana pisillachu, kikin Jesucristo-mi uraykamurqa Apocalipsis chunka kaqpi atiyiniyuq angel hina, huch’uy librota apamuspataq, Diospa llaqtan

runakuna hap'iykuspa mikhuyinkupaq. Chay kikin angelmi huk kutitap 9/11 p'unchawpi uraykamurqa sellakuy tiempo qallariyninta señalaypaq. Chay kikin angelmi 2023 watapi diciembre killapi 31 p'unchawpi uraykamurqa iskay testigokunata kawsarichinampaq, hatun llaqtapa calleyninpi wañuchisqa kasqankumanta, Sodoma sutiyuq, Egipto sutiyuq, maypichus Señorpas chakatasqa karqa. Chay uraykuyqa sellakuy tiempopa tukukuyninpaq pacha qallariyninta señalakurqa. 2023 watapi diciembre killapi 31 p'unchawmanta Domingo kamachikuykama fractal nisqa ukhu pacha ukhupiq, sacerdote Ezequiel-man hanaq pachapi templomanta rikuy qosqa. Chay pachapiqa upallayman churakusqa, Dios kamachiptinlla rimarinanpaq. Chay kasqanqa qaylla hamuq Domingo kamachikuykama unayachin, Jerusalén llaqtapa tukusqanwan rikch'achisqa.

Juan hina, Ezequielapas kamachisqa kashan Apocalipsis chunka kaqpi uraykamuq angelpa makinpi kaq librota hap'inanpaq, hinaspataq waqaychasqamanta, llakikuymanta, nak'ariymantawan librota mikunanpaq nisqapas.

Qamqa, runa churiy, uyariy ima nisqayta qamman; ama chay hatariq wasi hina hatariqchu kay: simiykita kichariy, hinaspa mikhuy imata qusqayki. Hinaspa ñuqaqa qhawarirqani, qhawariy, huk maki kachamusqa karqan ñuqaman; chaypitaq huk liwru qillqap rulluynin karqan; paytaq ñawpaqniyman mast'arirqan; uqhunpipas hawanpipas qillqasqa karqan: chaypitaq qillqasqa karqan llakikuykuna, waqaykuna, hinaspa ay. Ezequiel 2:8–10.

Willakuyqa kimsa kuti nisqa hina rikuchisqa kachkan, chay hinaqa Apocalipsis chunka tawañiyuq kaqpi kimsa angelkunap willakuyninta unanchan. Chayraykun, kimsakaq angelpa sellasqa willakuyninmi Jerusalén ukhupi kaqkunata sellan, paykunaqa waqaychaykuspa llakikunku iglesiapa huchanmanta hinallataq alpamanta, imaynachus Ezequielpa isqunniyuq kaqpi hinallataq Apocalipsispa qanchisniyuq kaqpi rikuchisqa kasqanman hina.

Israelpa Diosnin hatun k'anchayninmi querubinmanta, maypichus kasharqa, wasipa punku punkllunkama wicharirqa. Hinaspan llaqtarimun llinu p'achayuq runata, mayqenpa ladonpichus qillqanap tinterunta apasharqa. Hinaptinmi Señor payta nirqa: Jerusalén llaqtapa chawpinkama puriy, ari, llaqtapa chawpinkama puriy, hinaspa chaypi llapan millay ruwaykuna ruwakusqanrayku waqaspanku, llaqlaspanku kachkakunap urkunman señalta churay. Ezequiel 9:3, 4.

Sellota qillqasqata chaskiqkunap waqashanku iglesia-pa huchankunamanta, hinallataq llaqtapa huchankunamantapas; Ezequielpa willakuyninqa awasqa kachkan Jerusalénwan Egiptowanpa historiankupi, iglesiawan kay pacha simbolokuna hina.

“Diosman hina levadurantaqa manam llapanpi chinkarachisqachu atiynta. Iglesiapa ancha hatun peligronnin chaymanta llaquynin tiempopeqa, k'anchaypi sayasqakuq huch'uy huñuqa waqaspanku, llakispanku ima millay ruraykunam allpapi rurasqa kasqanrayku. Ichaqa aswanraqmi mañakuyninku oqarinqa iglesiapap, chaypi kaq runakuna kay pachapa hina kawsaspanku rurashasqanrayku. ...”

Kamachikuyqa kaymi: “Llaqta chawpinta puriy, Jerusalén llaqta chawpintapas puriy, chaypi ruwasqa llaqa millay abominacionkunamanta waqaq, llakikuq runakunap urkunman señalta churay.” Kay llakikuq, waqaq runakunap kawsay simikunap willakuspa karqanku;

qhawachirqanku, yuyaychirqanku, mañakurqankupas. Wakinkuna Dios-ta mana yupaychaspa p'enqaypi churashaqkunaqa arrepentikurqanku, sonqonkutapas Paypa ñawpaqenpi uraykachirqanku. Ichataq Señorpa k'anchayninqa Israelmanta ripusqaña karqan; askha runakuna religiónpa formankunallata ruwaspa qhiparaptinkuqa, atiyinpas, kayninqa mana kasqachu. Testimonies, volumen 5, 209, 210.

Lamentaciones nisqap p'anqapa contexto-ninpi, waqaywan llakiwan, Apocalipsis chunka tawaq kapitulopi kimsa angelkunata rikch'achispa, lamentaciones nisqakuna hinaspa waqayqa ñawpaq kaq hukñiqin hinaspa iskayñiqin angelkuna kanku, kimsañiqintaq ñak'ariy willakuymi, inti lloqsimuymanta wayrata unanchaq, chaytaq Apocalipsis qanchisniyoq kapitulopi tawa hark'aq angelkuna qochkachkanku.

Egipto

Ezequielpa qillqasqan libropi chunka kimsayuy p'unchawkuna qhawachisqa kashan. Egiptomanta p'unchawkunapa qallarinqa Ezequiel 29:1 nisqapi kashan, chaytaq 587 ñawpaq Cristomanta watata rikuchirqan.

Chunka wata, chunka killapi, chunka iskayniyuq p'unchaw killapi, Señorpa simin hamuwarqan ñuqaman, nispá: Runaq churin, uyaykita churay Faraonman, Egiptopa reyninman, hinaspa paypa contran willakuy, tukuy Egiptopa contranpas: Rimay, hinaspa niy: Kayhinan nin Señor Dios: Qhaway, qanpa contraykin kani, Faraón, Egiptopa reynin, hatun amaruk, mayukunapa chawpinpi siriykuq, chaymi nirqan: “Mayuyqa ñuqap kikinmi, ñuqatataq ruwarqani ñuqapaq.” Ezequiel 29:1–3.

587 a.C. wataqa Jerusalén llaqtapa muyuykusqa sinchi hark'aypa watanmi, chay hark'ayqa huk wata kuskanwanraq qallarisqa karqa Jerusalén llaqtapa tukukuyninmanta ñawpaqta. Chay pachapin Ezequiel willakun Diosqa Egiptota urmachinqa nispá, chay urmachisqaña Diospa llaqtanman rikuchinqa imayna pantasqa kasqankuta Egiptopa dragonninpi hap'ipakusqankurayku. Capítulopa tukukuyninkamantaqa willakuy huknin nisqa ruwakun, Egiptopa Babiloniaman qusqa kanqa nispá; chayhinapin reqsichin maypachachus chunka rey kuna Bibliapa profecianpi qanchis kaq reinonta qunku kunan pacha Babiloniaman—pusaq kaq reinoman, qanchis kaqkunamanta kaqman. Chay profecía hunt'asqa karqa “chunka qanchisniyuq” watakuna qhipaman, 571 a.C. watapi, imaynachus capítulopa tukukuyninpi churakusqa kasqanman hina. Chayraykun capítulo 29qa Egiptowan tinkisqa fechakunamanta ñawpaq kaqta hinallataq qhipa kaqta willakun.

Qanchis chunka qanchisniyuq watapi, ñawpaq killaqpi, killaq ñawpaq punchawninpi, Señorpa simin noqa-man hamurqan, nispá: Runa churiy, Babilonia llaqtapa rey Nebucadrezarqa Tiro contra soldadonkuna-man sinchi llamk'ayta rurachirqan; llapa umakuna q'alayakusqa karqan, llapa rikrankunapas q'arachasqa karqan; ichaqa mana pagota chaskirqanchu, soldadonkunañataqpas mana, Tiro-manta, chay contra llamk'asqankumanta. Chayrayku kayhinata Señor Dios nin: Qhawariy, Egipto suyuta Babilonia llaqtapa rey Nebucadrezar-man qusqani; payqa achka runankunata apapunqa, qapariyninta apakunqa, ima kaqnintapas qichunqa; chaymi soldadonkunaq pagon kanqa. Egipto suyuta payman qusqani chay llamk'asqanrayku, chayta contra sirvisqanrayku, imaraykuchus noqapaqmi llamk'arqanku,

nispa Señor Dios. Chay p'unchaypi Israel wasipa waqran wiñariyta paqarichisqa, qamtataq paykuna chawpipi simiykita kicharinaykita qosqayki; hinaspan yachanqaku noqa Señor kasqayta. Ezequiel 29:17–21.

Ishkay chunka wata, ñawpaq killapi, ñawpaq punchawpi, chunka qanchis kaq versículopi nisqa p'unchawqa Ezequielpi chunka kimsayuq p'unchawkunamanta qhipa kaq p'unchawmi; hinaspapas chayllam 573 a.C. watapi octubre killa iskay chunka iskayniyuq p'unchawmanta qhipaman urmaq p'unchawqa. Chayqa Daniel chunka hukniyuqpi, versículokuna tawa chunka iskayniyuq hinallataq tawa chunka kimsayuqpi, “norte llaqtapaq rey” nisqaman Egipto qosqa kasqanta rikuchin, chay hinallataq chunka reykuqa qanchis kaq reinonta qanchismanta kaq pusaq kaq reinoman qusqanku chay pacha kasqantapas. Chayqa “Israelpa wasinpa waqranna” saphiyuqmanta t'ikramuspa wiñayta qallarisqan pachapi hunt'akun. Isaíaspiqa Israel t'ikarimun inti lloqsimuq wayra p'unchawpi.

Jacobmanta hamuq qamunankupaqmi sapichakunqaku; Israelqa t'ikarinqa, wiñarinqa, hinaspa kay pachapa tukuy uyanman rurukunawan hunt'achinqa. Isaías 27:8.

Ezequiel 29:17 hunt'akuchkaptinmi, Egiptopa dragonninqa papal bestiaman entregasqa kanqa qaylla hamuq Domingo leyman hina; chay qhipa paraqa tupuy atiy mana kasqanwanmi Israelpa hawanman hich'asqa kanqa. Chay paraqa 9/11 p'unchaypim qallarisqa, ch'iqchiynin hina, Cristoqa kawsarimusqan qhipa, Tatanman wicharisqan qhipa, kay pachaman uraykamuspa discipulonkuna pataman samayninta phukusqanwan rikuchisqa kasqanman hina.

“Cristopa rurunkunaman pataman Espíritu Santota samayninta pukllachisqan, hinaspa paykunaman sumaq kawsayta qoykusqanpas, Pentekostés p'unchaypi qusqakunanpaq achka para manaraq chayashaqtin, wak qanchis unu sut'ukunallam karqan.” Spirit of Prophecy, volumen 3, 243.

Ezequielpa Egiptopa urmananta rimarisqanqa 587 a. C. watapi, muyuykuchisqa watapi, willakusqa karqan; hinaspataq “chunka qanchisniyuq” wata qhipamanmi chay rimarisqa hunt'akurqan. Chayqa “chunka qanchisniyuq” yupaywan rikuchisqa pacha ukhupi hunt'akun, chayhinaqa Daniel 11:40 nisqapa pakasqa historianta rikuchin. Chayqa pachak tawa chunka tawa waranqa sellakusqan tiempollapim hunt'akun, imaynachus Ezequielpa 9 kaq capitulopi sut'inchasqa kashan. Sellakusqan tiempopi qhepa para paramun, ñawpaqta 9/11 pi ch'iqchisqa hina, hinaspataq Domingo kamachiypi hunt'asqa paramusqanwan. Isaías nisqanman hinaqa “inti lloqsimuq wayra p'unchaypi” hunt'akun, Islamqa inti lloqsimuq wayrami, hinaspa Islamqa kimsakaq “ay” nisqallataqmi. Ezequiel mikunanpaq kaq willakuyqa kimsantin willakuymi karqan, chaymanta kimsakaq rakiyqa “ay” willakuymi karqan.

Ezequielpa chunka kimsayuq fechayuq willakuyninkunaqa Jerusalénwan, Egiptowan, Tirowan ima tupachisqa karqan. Llapa kaykunam hatariykachasqa kachkasharqan iskaychakuq sonqoyoq mana kasukuyta, “chunka kimsayuq” yupaywan rikuchisqa hina.

Qatiq qillqapi, Ezequielpa p'unchayninmanta rimarisqanchikta qhipa artikulopi qatiqkusun.